

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
તુલનાત્મક સાહિત્ય વિભાગ
વિષય: તુલનાત્મક સાહિત્ય
સેમેસ્ટર-૧

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪
પ્રશ્નપત્ર: ૧: સૈદ્ધાંતિક વિચારણા અને વ્યવહારુ વિવેચન

પેપર એકમ
પેપર: ૧ એકમ: ૧

- (૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય: શબ્દ અને અર્થ, સંજ્ઞા અને તેના સંકેતો
(૨) તુલનાત્મક સાહિત્યની વ્યાખ્યા અને તેનું પૃથકકરણ
(૩) તુલનાત્મક સાહિત્ય અને એક ભાષાના સાહિત્યનો અભ્યાસ
(૪) તુલનાત્મક સાહિત્ય અભ્યાસના હેતુઓ: ભારતીય સંદર્ભ અને વૈશ્વિક સંદર્ભ

- એકમ: ૨ (૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય: અમેરિકન અને ફ્રેંચ અભિગમ
(૨) તુલના: વ્યવહારજીવનમાં, સાહિત્યમાં અને અન્ય શાસ્ત્રોમાં
(૩) તુલનાત્મક સાહિત્ય: ગ્યુઈથે, મેથ્યુ આર્નોલ્ડ અને રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
(૪) તુલનાત્મક સાહિત્ય અભ્યાસની અનિવાર્યતા

- એકમ: ૩ 'મળેલા જીવ': પન્નાલાલ પટેલ (ગુજરાતી)

- એકમ: ૪ 'શાસ્તિ': (સજા) કન્હુચરણ મહાંતી (ઓડિયા) અનુ: ગીતાંજલિ પરીખ

નોંધ: કૃતિઓની તુલનામાં: કથાવસ્તુ, ચરિત્રચિત્રણ, વાતાવરણ, ભાષા સંયોજન, સામાજિક સાંસ્કૃતિક ભૂમિકાઓ, રચનારીતિના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો:

૧. પરીખ, ધીરુ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય', પ્રકાશન: ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ.
૨. બાપટ, વસંત: (અનુ.: જયા મહેતા) 'તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ', પ્રકાશક: એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટી, મુંબઈ પ્રથમ આવૃત્તિ.
૩. ચૌધરી, ઈન્દ્રનાથ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૂમિકા', નેશનલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, ૧૯૮૩, નવી દિલ્હી.
૪. દેસાઈ, અશ્વિન: 'તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં', દિવ્યાનંદ પ્રકાશન, ૧૯૯૨.
૫. દેસાઈ, અશ્વિન: 'અંગુલી નિર્દેશ', સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદીની શેરી, પંચોલી વાડી સામે, સુરત, ૨૦૦૦.

૬. દેસાઈ, ચૈતન્ય: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય-ભારતીય સંદર્ભ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૧૯૯૬.
૭. રાવળ, વિનાયક અને બીજા: (સંપાદન): 'વિવિધ અભિગમો' (વિવેચનના), ગુજરાતીનો અધ્યાપક સંઘ, અમદાવાદ-૧૯૮૦.
૮. પરમાર, દમયંતી: 'શિવકુમાર જોષી અને જૈનેન્દ્રકુમારની નવલકથાઓમાં નારીચેતના', પ્રકાશક: પોતે, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૫.
૯. Gifford Henry: "Comparative Literature": Rout ledge and keg an paul, London-1969.
૧૦. Power, S.S.: "Comparative Literature Studies", an introduction Duckworth London & New Your.
૧૧. Chandra Mohan: (Ed.) "Aspects of Comparative Literature: Current Approaches", New Delhi, India Publishers and Distributors: 1989.
૧૨. Das, Sisirkumar: (Ed.) "Comparative Literature: Theory and Practical", Indian institute of studies: 1978.
૧૩. Nakamura, Hajime: "A Comparative History of Ideas", Motilal Bansrasidass, Pvt. Ltd. Delhi, First Indian Edition: Delhi: 1992.
૧૪. Cuddon, J.A.: "Dictionary of Literary Terms"
૧૫. પટેલ, લલ્લુભાઈ બી. જાનપદી નવલકથાકાર પન્નાલાલ પટેલ: (૧૯૯૧ પૃ: ૨૬૦)
૧૬. ઉશનૂસ. ખેતી અને પ્રીતિના કવિવર પન્નાલાલ પટેલ. બુદ્ધિપ્રકાશ, ૧૨૫-૬, જૂન ૭૮: ૨૩૪-૨૩૯. નવલકથાકાર પન્નાલાલ પટેલ. શબ્દસૃષ્ટિ, ૪-૬, જૂન ૮૭: ૪૩-૪૯
૧૭. ચૌધરી, રઘુવીર. પન્નાલાલનું કથાસાહિત્ય. સુમન શાહ સંપા. સન્ધાન, ૩-૪ (૧૯૮૮) ૨૨૬-૨૩૧. નવલકથાકાર પન્નાલાલ. પન્નાલાલ પટેલ (૧૯૯૩) ૧૪-૫૨.
૧૮. જાડેજા, દિલાવરસિંહ. પન્નાલાલનું પ્રણયનિરૂપણ-એક પત્ર. સંસ્કૃતિ, ૧૫ (૧૭૩) મે ૬૧: ૧૮૨-૧૮૬.
૧૯. ઠાકર, ધીરુભાઈ. પન્નાલાલ પટેલની નવલકથાઓ. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-૨ (૧૯૮૨) ૨૯૩-૨૯૭.
૨૦. પટેલ, પન્નાલાલ: 'મળેલા જીવ', સંજીવની, યુનિવર્સિટી પ્લાઝા, નવરંગપુરા અમદાવાદ, પુનર્મુદ્રણ- ૨૦૦૮.
૨૧. ટોપીવાળા, ચન્દ્રકાન્ત: રચનાવલી
૨૨. મહાપાત્ર, જોગેશ્વર: ગ્રંથપરિચય
૨૩. મહાંતિ, કન્હુચરણ (અનુ. ગીતાજંલી પરીખ): સજા: નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, નવી દિલ્હી,

સેમેસ્ટર-૧
વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪
પ્રશ્નપત્ર: ૨: સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ

પેપર એકમ
પેપર: ૨ એકમ: ૧

(૧) સાહિત્ય એટલે શું? સંસ્કૃતિ એટલે શું? અને બંને વચ્ચેનો સંબંધ
(૨) સંસ્કૃતિની વિશેષતાઓ
(૩) સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ વિશે વિવિધ વિદ્વાનોના મંતવ્યો

એકમ: ૨ (૧) સંસ્કૃતિના પ્રકારો: પૌરસ્ત્ય સંસ્કૃતિ, પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ, શહેરી અને ગ્રામ્ય
(૨) બહુસંસ્કૃતિવાદ અને તુલનાત્મક સાહિત્ય
(૩) સમાજ, સભ્યતા અને સંસ્કૃતિ

એકમ: ૩ ‘ગોરા’: રવીન્દ્રનાથ ટાગોર (બંગાળી)

એકમ: ૪ ‘સિદ્ધાર્થ’: હરમાન હેસ (જર્મન)

નોંધ: કૃતિઓની તુલનામાં: કથાવસ્તુ, ચરિત્રચિત્રણ, વાતાવરણ, ભાષા સંયોજન, સામાજિક-સાંસ્કૃતિક ભૂમિકા, રચનારીતિના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

- Bernheimer, Charles: “Comparative Literature in the. Age of Multiculturalism”: The John Hopkins University Press. (1995). 2715, North Charles Street, Baltimore Maryland, 21218-4363.
- Sardar, Ziauddin. “Orientalism” Published by: Viva Book Pvt. Ltd. 214, New Appollo Ind. Estate. Mosra Lane4, Andheri. (E) Mumbai. 400 069= 2002 [vivabooks@mantroline.com]
- Huntington, Samuel P.: “The Clash of Civilization and the Remaking of World Order.” Penguin Books India (P.) Ltd. 11, Communtiy Centre, Panch Sheel, Park, New Delhi. 110 017, India
- Said Edward. “Orientalism” Vintage Books, 1979.
- વોરા, ડૉ. સવેશ. અનુ: પાલખીવાળા નાની ‘ભારતનો અમૂલ્ય વારસો’: એન.એમ. ઠક્કરની કંપની: ૧૪૦ પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ- ૪૦૦ ૦૨૦. પ્રથમ આવૃત્તિ: ૧૯૯૨. (પૃ: ૫૨)
- જોશી, ઉમાશંકર. ‘સંસ્કૃતિ’: નવેમ્બર, ૧૯૬૪. લેખ: ‘પૂર્વ અને પશ્ચિમનાં શાશ્વત મૂલ્યો’, પૃ: ૪૩૦-૪૩૫.

- ‘પૂર્વ અને પશ્ચિમ’: સ્વામી વિવેકાનંદ
 - ‘પૂર્વ અને પશ્ચિમ’ : નિત્યાનંદ પટેલ
 - ‘ભારતીય સંસ્કૃતિ’: કનૈયાલાલ મુનશી
 - ‘આપણી સંસ્કૃતિનાં કેટલાંક વહેણો’: સ્વ. દુર્ગાશંકર શાસ્ત્રી
 - ‘સંસ્કૃતિ માટે મથનારાઓ’: નારાયણ દેસાઈ
 - ‘ભારતીય સંસ્કૃતિના પાયા’: શ્રી અરવિંદ
 - ‘પૂર્વ અને પશ્ચિમ’: ડૉ. રાધાકૃષ્ણ
૧. હેસ, હરમાન (અનુ. નીરૂ દેસાઈ): ‘સિદ્ધાર્થ’, ભારતીય સાહિત્ય સંઘ, અમદાવાદ, ૧૯૫૮.
 ૨. દલાલ, સુરેશ: ‘હરમાન હેસ’ (પરિચય પુસ્તિકા), પરિચય ટ્રસ્ટ, મુંબઈ, ૧૯૮૭.
 ૩. જેટલી, કૃષ્ણવદન: ‘નોબેલ સાહિત્યકારો’, વોરા પબ્લિશર્સ, અમદાવાદ, ૧૯૭૬.

સેમેસ્ટર-૧

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૩: સ્વરૂપલક્ષી તુલનાત્મક અભ્યાસ: ટૂંકીવાર્તા

પેપર	એકમ
પેપર: ૩	એકમ: ૧
	(૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય અને સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ (૨) ટૂંકીવાર્તા: ઉદ્ભવ, સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતા (૩) વ્યાખ્યા, લક્ષણો (૪) ટૂંકીવાર્તાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ: ટૂંકીવાર્તાના ઘટકતત્વ
	એકમ: ૨
	(૧) પાશ્ચાત્ય ટૂંકીવાર્તાનો ઇતિહાસ (૨) ભારતીય ટૂંકીવાર્તાનો ઇતિહાસ (૩) બંગાળી ટૂંકીવાર્તા (૪) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા
	એકમ: ૩
	‘હિમાંશી શેલતની વાર્તાસૃષ્ટિ’: સંપા: મણિલાલ હ. પટેલ (ગુજરાતી)
	એકમ: ૪
	‘આશાપૂર્ણા દેવીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’ (બંગાળી)
નોંધ:	કૃતિઓની તુલનામાં: કથાવસ્તુ, પાત્રસૃષ્ટિ, સંવાદ, સંઘર્ષ, તખ્તાલાયકી, ત્રિવિત્ર એકતા, રચનારીતિ અને અન્ય ઘટક તત્વોના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસ રેખા: ધીરુભાઈ ઠાકર
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો વિકાસ: ડૉ. રણજીતરામ પટેલ
૩. સદીનું સરવૈયુ: સં. રઘુવીર ચૌધરી
૪. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા: સંપા. જયંત કોઠારી
૫. ટૂંકીવાર્તા: સ્વરૂપ અને સાહિત્ય: જયંત પાઠક અને રમેશ શુક્લ
૬. પ્રતીતિ: પ્રમોદકુમાર પટેલ
૭. ટૂંકીવાર્તા: વિજય શાસ્ત્રી

સેમેસ્ટર-૧

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૪ (અ) : વિષયવસ્તુલક્ષી તુલનાત્મક અભ્યાસ (દલિત સંવેદના)

પેપર પેપર: ૪	એકમ એકમ: ૧	(૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય અને વિષયવસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (૨) દલિત સાહિત્ય (૩) દલિત સંવેદના અને દલિત ચેતના
	એકમ: ૨	(૧) દલિત સાહિત્ય: ભારતીય પરિપ્રેક્ષ્યમાં (૨) ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિત સંવેદના (૩) હિન્દી સાહિત્યમાં દલિત સંવેદના
	એકમ: ૩	‘મલક’: દલપત ચૌહાણ (ગુજરાતી)
	એકમ: ૪	‘જૂઠન’: ઓમપ્રકાશ વાલ્મીકી (હિન્દી)
નોંધ:		કૃતિઓની તુલનામાં: કથાવસ્તુ, પાત્રસૃષ્ટિ, સંવાદ, વાતાવરણ, સામાજિક શોષણ, જીવનદર્શન તેમજ સામાજિક, સાંસ્કૃતિક ભૂમિકાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. જોશી, રમણલાલ. ભારતીય નવલકથા, ૧ (૧૯૭૪) ૧૫૦-૧૫૬.
૨. ‘નવલકથા’: જ્ઞાનગંગોત્રી ગ્રંથશ્રેણી- ૭ (૧૯૭૦)
૩. ભરત મહેતા: પ્રતિબદ્ધ, પ્રકાશક: પોતે, ૨૦૦૫.
૪. ભી. ન. વણકર: પ્રત્યાયન
૫. સંપા: અજીત ઠાકોર: ‘વી’-દલિત સાહિત્ય વિશેષાંક
૬. વાલ્મીકી, ઓમપ્રકાશ: જૂઠન: રાધાકૃષ્ણ પ્રકાશન, નવી દિલ્હી, ૧૯૯૭.
૭. ચૌહાણ, દલપત: મલક, રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૯૧.
૮. પરમાર, મોહન અને બીજા: ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય: સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૨૦૦૧.

સેમેસ્ટર-૧

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૪ (બ) : સાહિત્યમીમાંસા ભાગ: ૧

પેપર
પેપર: ૪

એકમ
એકમ: ૧

(૧) રસ વિચાર

(૨) ભરતનું રસસૂત્ર

(૩) લોલ્લટ

(૪) શંકુક

(૫) નાયક : ચારના મતોની ચર્ચા. સાધારણીકરણ (અભિનવ ગુપ્ત) રસપ્રતીતિના વિધ્નો.)

એકમ: ૨

(૧) ધ્વનિવિચાર

એકમ: ૩

એરિસ્ટોટલનો કાવ્ય વિચાર

(૧) ટ્રેજડીની વ્યાખ્યા

(૨) કેથાર્સીસ

એકમ: ૪

લોન્જાઈન્સનો કાવ્યવિચાર

(૧) ઉદ્દાંતતાના સ્ત્રોત

(૨) પોષક, અવરોધક પરિબળો

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. કગળે, ર.પ.(અનુ.: જયા મહેતા): 'પ્રાચીન કાવ્યશાસ્ત્ર', વોરા એન્ડ કંપની, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ- ૧૯૭૫.
૨. પારેખ, નગીનદાસ: 'ધ્વન્યાલોક' (આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, દ્વિતીય આવૃત્તિ-૨૦૦૪.
૩. કોઠારી, જયંત અને રાજપરા, નટુભાઈ: 'ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત', ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યલય, અમદાવાદ-૧૯૭૦
૪. વિષ્ણુદત્ત: 'તુલનાત્મક સાહિત્યશાસ્ત્ર (ઈતિહાસ ઓર સમીક્ષા)', સાહિત્ય સદન, દહેરાદુન, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૬૬.
૫. પટેલ, ગૌતમ વાડીલાલ: 'વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૭૮.
૬. પંચાલ, શિરીષ: 'પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન' (પ્રાચીન કાળ), યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૨.
૭. પટેલ, બહેચરભાઈ આર.: 'પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસાના સીમાસ્તંભો', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, તૃતીય આવૃત્તિ (સંશોધિત)- ૧૯૮૩.
૮. પટેલ, મણિલાલ હ.: 'સાહિત્ય મીમાંસા', પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ચોથી સંવર્ધિત આવૃત્તિ-૨૦૦૮
૯. ડૉ. નગેન્દ્ર: 'રસ-સિદ્ધાંત', નેશનલ પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્હી, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૬૯.

સેમેસ્ટર-૧

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૫ : સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન

પેપર	એકમ
પેપર: ૫	એકમ: ૧ તુલનાત્મક સાહિત્યનું અભ્યાસક્ષેત્ર સાહિત્ય એટલે શું? મનોવિજ્ઞાન એટલે શું? બંને વચ્ચેનો સંબંધ નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપ અને મનોવૈજ્ઞાનિક નવલકથાઓ
	એકમ: ૨ વિવેચનના વિવિધ અભિગમો મનોવૈજ્ઞાનિક વાર્તાઓ: ગુજરાતી વાર્તાઓના સંદર્ભે મનોવૈજ્ઞાનિક નવલકથાઓ: મરાઠી નવલકથાઓના સંદર્ભે સાહિત્ય અને મનોવિજ્ઞાન વિશે વિવિધ વિદ્વાનોના મંતવ્યો
	એકમ: ૩ મહાભિનિષ્ક્રમણ: મુકુંદ પરીખ (ગુજરાતી)
	એકમ: ૪ 'આપ કા બંટી': મન્નુ ભંડેરી (હિન્દી)

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પરમાર, (ડૉ.) દમયંતી: 'શિવકુમાર જોષી અને જૈનેન્દ્રકુમારની નવલકથાઓમાં નારીચેતના', પ્રકાશક: પોતે, પ્રથમ આવૃત્તિ: ૨૦૦૫.
૨. પટેલ, ચંદ્રકાન્ત પ્રભુભાઈ: 'સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ: ૧૯૮૧.
૩. પરીખ, ભાનુપ્રસાદ અમૃતલાલ: 'પ્રગત સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ: ૧૯૮૮.
૩. માનધાને, ધનરાજ: 'હિન્દી કે મનોવૈજ્ઞાનિક ઉપન્યાસ', ગ્રંથમ, રામબાગ, કાનપુર, પ્રથમ સંસ્કરણ: ૧૯૭૧.
૫. ચૌધરી, રઘુવીર અને બીજા: 'ગુજરાતી નવલકથા', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, પહેલી આવૃત્તિ: ૧૯૬૦.
૬. ભંડેરી, મન્નુ: આપ કા બંટી

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

તુલનાત્મક સાહિત્ય વિભાગ

વિષય: તુલનાત્મક સાહિત્ય

સેમેસ્ટર-૨

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૬ : તુલનાત્મક સાહિત્ય વિષયક નિબંધો

પેપર	એકમ	
પેપર: ૫	એકમ: ૧	ભારતીય સાહિત્ય પર પ્રભાવ: (૧) ગાંધીનો પ્રભાવ (૨) માર્ક્સનો પ્રભાવ (૩) ક્ષેઈડનો પ્રભાવ (૪) ટાગોરનો પ્રભાવ
	એકમ: ૨	(૧) બંગાળીનો ગુજરાતી કવિતા પર પ્રભાવ (૨) અસ્તિત્વવાદનો ગુજરાતી નવલકથા પર પ્રભાવ (૩) અસંગતિવાદ અને તેનો ગુજરાતી નાટક પર પ્રભાવ (૪) શ્રી અરવિંદનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ
	એકમ: ૩	(૧) પુરાકલ્પન અને સાહિત્ય (૨) તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભાષા અને સંસ્કૃતિના સંદર્ભે (૩) ગ્રીક સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરા (૪) તુલનાત્મક સાહિત્ય: ગુજરાતમાં, દેશમાં અને વિદેશમાં
	એકમ: ૪	(૧) વિશ્વસાહિત્ય વિશે ગ્યૂઈથે અને ટાગોર (૨) ભારતીય સાહિત્ય વિશે વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી અને સુનીતિકુમાર ચેટરજી (૩) ઉમાશંકર જોશીની વિવેચનામાં તુલનાત્મક પરિપ્રેક્ષ્ય (૪) રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય અને વિશ્વસાહિત્ય

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો:

૧. દેસાઈ, અશ્વિન: 'તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં', દિવ્યાનંદ પ્રકાશન, ૧૯૯૨.
૨. દેસાઈ, અશ્વિન: 'અંગુલી નિર્દેશ', સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદીની શેરી, પંચોલી વાડી સામે, સુરત, ૨૦૦૦.
૩. વેદ, નરેશ: ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના, સ્વાધ્યાય, પૃ: ૩૩ અંક ૩૩-૩૪, અક્ષરતૃતીય જન્માષ્ટમી અંક: એપ્રિલ, સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬, પૃ: ૧૧૫-૧૨૮.
૪. ગાંધી, ભોગીલાલ: (સંપાદક) જ્ઞાન ગંગોત્રી ગ્રંથ માળા, ગ્રંથ: વિશ્વસાહિત્ય.
૫. દરજી, પ્રવીણ: પુરકલ્પન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ.

૬. Joshi, U.: “The Idea of Indian Literature”, Sahitya Academy, New Delhi, First Published: 1990.
૭. જોશી, રમણલાલ: ભારતીય નવલકથા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૧૯૮૦.
૮. લેખન માર્ગદર્શિની: યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૯. મહેતા, ચન્દ્રકાંત: સંતુલન, આર.આર.શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૧૦. પંચાલ, શિરીષ: ‘વાત આપણા વિવેચનની’, સંવાદ પ્રકાશન વડોદરા, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૫.
૧૧. પરમાર, દમયંતી: ‘સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી ઍબ્સર્ડ નાટકો’, પ્રકાશક: પોતે, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૬.

સેમેસ્ટર-૨

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૭ : તુલનાત્મક ભારતીય સાહિત્ય

પેપર	એકમ	
પેપર: ૬	એકમ: ૧	(૧) તુલનાત્મક સાહિત્યનો ખ્યાલ ભારતીય સંદર્ભે: અમીય દેવ (૨) તુલનાત્મક ભારતીય સાહિત્ય વિશે- શિશિરકુમાર દાસ (૩) ભારતીય સાહિત્ય વિશે ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી (૪) ભારતીય સાહિત્ય વિશે નગેન્દ્ર
	એકમ: ૨	(૧) ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના (૨) ભારતીય સાહિત્યની કૃતિઓ ઉપર ભારતીય સમાજ અને સંસ્કૃતિનો પ્રભાવ (૩) ભારતીય સાહિત્ય વિશે મેક્સમૂલર (૪) વૈશ્વિકતાની ભૂમિકાના સંદર્ભે ભારતીયતા
	એકમ: ૩	‘લીલુડી ધરતી’: યુનીલાલ મડિયા (ગુજરાતી)
	એકમ: ૪	‘મૈલા આંચલ’: કૃષ્ણશ્વરનાથ રેણુ (હિન્દી)
નોંધ:		(નવલકથાઓની તુલનામાં કથાવસ્તુ, ચરિત્રચિત્રણ, સંઘર્ષ, વાતાવરણ, ભાષા સંયોજન, સામાજિક સાંસ્કૃતિક ભૂમિકાઓ, રચનારીતિના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.)

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ચૌધરી, ઈન્દ્રનાથ: ‘તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૂમિકા’, નેશનલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, ૧૯૮૩, નવી દિલ્હી.
૨. દેસાઈ, અશ્વિન: ‘અંગુલી નિર્દેશ’, સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદીની શેરી, પંચોલી વાડી સામે, સુરત, ૨૦૦૦.

૩. દેસાઈ, ચૈતન્ય: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય-ભારતીય સંદર્ભ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૧૯૯૬.
૪. દેસાઈ, ચૈતન્ય: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય-વિદેશી સંદર્ભ', પ્રકાશક: પોતે, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૫.
૫. બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રસાદ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય: સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ,
૬. મડિયા, યુનીલાલ: લીલુડી ધરતી ભાગ-૧-૨, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ, ત્રીજી આવૃત્તિ: ૨૦૦૭.
૭. ચૌધરી, રઘુવીર અને બીજા: ગુજરાતી નવલકથા: યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ત્રીજી આવૃત્તિ: ૧૯૯૧.
૮. દરજી, પ્રવીણ: નવલકથા સ્વરૂપ: યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ: ૧૯૮૬.
૯. જાની, બળવંત: યુનીલાલ મડિયા, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય: અમદાવાદ, દ્વિતીય આવૃત્તિ: ૨૦૦૦.
૧૦. દ્વિવેદી, વિધાધર: હિન્દી મેં આંચલિક ઉપન્યાસ, ચિંતન પ્રકાશન, કાનપુર, પ્રથમ સંસ્કરણ: ૨૦૦૭.

સેમેસ્ટર-૨

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૮ : તુલનાત્મક વિશ્વસાહિત્ય

પેપર	એકમ	
પેપર: ૭	એકમ: ૧	(૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય: વિદેશી સંદર્ભ (૨) વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના (૩) વિશ્વસાહિત્યનો ભારતીય સાહિત્ય પર પ્રભાવ (૪) વિશ્વસાહિત્ય: સાંસ્કૃતિક પરિબળો (૫) વિશ્વસાહિત્ય: સામાજિક લેખન
	એકમ: ૨	(૧) વિશ્વસાહિત્ય વિશે ગ્યૂઈથે (૨) વિશ્વસાહિત્ય વિશે મેથ્યુ આર્નોલ્ડ (૩) વિશ્વસાહિત્ય વિશે રવીન્દ્રનાથ ટાગોર (૪) વિશ્વસાહિત્ય વિશે ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા
	એકમ: ૩	'ઈડિપસ ધી કિંગ': સોફોકલીઝ (ગ્રીક)
	એકમ: ૪	'હયવદન': ગિરીશ કર્નાડ (કન્નડ)

નોંધ: નાટકોની તુલનામાં કથાવસ્તુ, ચરિત્રચિત્રણ, સંઘર્ષ, સંવાદ, તખ્તાલાયકી, વાતાવરણ, સામાજિક સાંસ્કૃતિક ભૂમિકાઓ, રચનારીતિના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તુલના અપેક્ષિત છે.

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પરીખ, ધીરૂ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય', પ્રકાશન: ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ.
૨. બાપટ, વસંત: (અનુ.: જયા મહેતા) 'તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ', પ્રકાશક: એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટી, મુંબઈ પ્રથમ આવૃત્તિ.
૩. ચૌધરી, ઈન્દ્રનાથ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૂમિકા', નેશનલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, ૧૯૮૩, નવી દિલ્હી.
૪. દેસાઈ, અશ્વિન: 'તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં', દિવ્યાનંદ પ્રકાશન, ૧૯૯૨.
૫. દેસાઈ, અશ્વિન: 'અંગુલી નિર્દેશ', સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદીની શેરી, પંચોલી વાડી સામે, સુરત, ૨૦૦૦.
૬. દેસાઈ, ચૈતન્ય: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય-ભારતીય સંદર્ભ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૧૯૯૬.
૭. દેસાઈ, ચૈતન્ય: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય-વિદેશી સંદર્ભ', પ્રકાશક: પોતે, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૫.
૮. બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રસાદ: 'તુલનાત્મક સાહિત્ય: સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ,

સેમેસ્ટર-૨

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૮ (અ) : તુલનાત્મક મધ્યકાલીન સાહિત્ય

પેપર એકમ
પેપર: ૮ એકમ: ૧

- (૧) મધ્યકાલીન સાહિત્યના પરિબળો
- (૨) મધ્યકાલીન સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ
- (૩) મધ્યકાલીન સાહિત્યના સ્વરૂપો
- (૪) મધ્યકાલીન ભારતીય ભકિત સાહિત્ય (રૂપરેખા)

- એકમ: ૨
- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભકિત પરંપરા
 - (૨) મધ્યકાલીન હિન્દી ભકિત પરંપરા
 - (૩) મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગી પરંપરા
 - (૪) મધ્યકાલીન હિન્દી જ્ઞાનમાર્ગી પરંપરા

એકમ: ૩ મીરાં: 'મીરાંના પદો' (ગુજરાતી)

એકમ: ૪ સૂરદાસ: 'સૂરદાસના પદો' (હિન્દી)

નોંધ: મીરાંના પદો અને સૂરદાસના પદોની તુલના આવકાર્ય

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. જોશી, ઉમંશકાર અને બીજા: 'ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ગ્રંથ-૧ (ઈ.સ. ૧૧૫૦ થી ૧૪૫૦), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ, પુનર્મુદ્રણ-૨૦૦૬.
૨. જોશી, ઉમંશકાર અને બીજા: 'ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ગ્રંથ-૨, ખંડ-૧ (ઈ.સ. ૧૪૫૦ થી ૧૬૫૦), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ, પુનર્મુદ્રણ-૨૦૦૬.
૩. જોશી, ઉમંશકાર અને બીજા: 'ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ગ્રંથ-૨, ખંડ-૨ (ઈ.સ. ૧૬૫૦ થી ૧૮૫૦), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ, પુનર્મુદ્રણ-૨૦૦૬.
૪. સં. ડૉ. નગેન્દ્ર અને બીજા: 'હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ', નેશનલ પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્હી, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૦.
૫. મિશ્ર, વિશ્વનાથપ્રસાદ: 'હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ', વાણી વિતાન પ્રકાશન, વારણાસી, ત્રીજી આવૃત્તિ-૧૯૬૬.
૬. પાંડેય, રાજકિશોર: 'હિન્દી સાહિત્ય કા ઉત્તર મધ્યયુગ', હિન્દી સાહિત્ય ભંડાર, લખનૌ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૭૧
૭. પ્રસાદ, કમલા: 'મધ્યકાલીન રચના ઔર મૂલ્ય', વાણી પ્રકાશન દિલ્હી, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૪.
૮. ચતુર્વેદી, રામસ્વરૂપ: 'હિન્દી કાવ્ય કા ઇતિહાસ', લોકભારતી પ્રકાશન, અલાહાબાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૭.

સેમેસ્ટર-૨

વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪

પ્રશ્નપત્ર: ૯ (બ) : સાહિત્યમીમાંસા ભાગ: ૨

પેપર
પેપર: ૮ એકમ
એકમ: ૧

કુન્તકનો વક્રોક્ત વિચાર
(૧) વક્રોક્ત વિશે કુન્તકની વિચારણા

એકમ: ૨ જગન્નાથનો રમણીયતાનો વિચાર
(૧) રમણીયતા વિશે જગન્નાથની વિચારણા

એકમ: ૩ ક્રોચેનો અભિવ્યકિતવાદ
(૧) અભિવ્યકિતવાદ વિશે ક્રોચેની વિચારણા

એકમ: ૪ કાન્ટની સૌંદર્યમીમાંસા
(૧) સૌંદર્યમીમાં વિશે કાન્ટની વિચારણા

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પંડિત, હરીશ: 'સાહિત્ય: સંકેતો અને સીમાઓ', પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૯૭.
૨. પારેખ, નગીનદાસ: 'વક્રોક્તિ જીવિત-કુન્તકનો કાવ્યવિચાર', ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૮
૩. પ્રો. તપસ્વી નાન્દી: 'ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, તૃતીય આવૃત્તિ-૨૦૦૦.
૪. સં. વસુદેવ પાઠક અને બીજા: 'સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ', પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૦
૫. સં. ડૉ. નગેન્દ્ર: 'ભારતીય સમીક્ષા', ઉત્તર પ્રદેશ ગ્રંથ અકાદમી, લખનવ, પ્રથમ સંસ્કરણ-૧૯૭૫.
૬. શુક્લ, રમેશ મ.: 'સંસ્કૃત સમીક્ષાશાસ્ત્ર', પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર, રાજકોટ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૯.
૭. દેશપાંડે, ગણેશ ત્ર્યંબક (અનું. જશંવતી દેવે): 'ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર', પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ-૨૦૦૩.
૮. શાહ, ડૉ. અશોક: 'પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર', જવાહર પુસ્તકાલય મથુરા, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૯૯.
૯. પટેલ, બહેચરભાઈ આર.: 'પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસાના સીમાસ્તંભો', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, તૃતીય આવૃત્તિ (સંશોધિત)- ૧૯૯૩.
૧૦. પટેલ, મણિલાલ હ.: 'સાહિત્ય મીમાંસા', પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ચોથી સંવર્ધિત આવૃત્તિ-૨૦૦૮

સેમેસ્ટર-૨
વર્ષ સને: ૨૦૧૨-૨૦૧૩, ૨૦૧૩-૨૦૧૪
પ્રશ્નપત્ર: ૧૦ સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન

પેપર	એકમ	
પેપર: ૧૦	એકમ: ૧	તુલનાત્મક સાહિત્યનું અભ્યાસક્ષેત્ર સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું? અને બંને વચ્ચેનો સંબંધ તત્ત્વજ્ઞાન સંજ્ઞા, સંકેત અને વ્યાખ્યાઓ તત્ત્વજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ
	એકમ: ૨	ભારતીય તત્ત્વચિંતનની પરંપરા ગ્રીક તત્ત્વચિંતનની પરંપરા તત્ત્વજ્ઞાન અને ભારતીય નવલકથાઓ તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ
	એકમ: ૩	ચિત્રલેખા: ભગવતીચરણ વર્મા (હિન્દી)
	એકમ: ૪	સંસ્કાર: યુ.આર. અનંતમૂર્તિ (કન્નડ) અનુ: હસમુખ દવે

મહત્ત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ગુપ્ત, આલોક: 'ભારતીય ઉપન્યાસ કી અવધારણા ઓર રઘુવીર ચૌધરી કા સૃજન', રંગદ્વાર પ્રકાશન, માણસા, ૧૯૯૯.
૨. ત્રિવેદી, યશવંત: 'અને સાહિત્ય', આર. આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ, ૧૯૭૫.
૩. વર્મા, ભગવતીચરણ: ચિત્રલેખા, રાજકમલ પ્રકાશન નયી દિલ્હી, આઠવી આવૃત્તિ: ૨૦૦૨.
૪. નાગર, અમૃતલાલ: આજ કે લોકપ્રિય હિન્દી કવિ-ભગવતી ચરણવર્મા, રાજપાલ એન્ડ સન્સ, દિલ્હી- ૧૯૬૧.
૫. અનંતમૂર્તિ, યુ. આર.: સંસ્કાર: (અનુ. હસમુખ દવે) આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૯૭.
૬. મહેતા, ભરત: (સંપા.): જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, ૨૦૦૧.